

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 24. grudna 1856.

List 59.

Venec spoštovanja

in priserčne bratovske ljubezni na grob čast. gospoda Matveža Puherja, kaplana v Naklin. Umerl 18. listop. 1856.

Premagal si! — sveta britkosti
Ne bodo več te zdaj morile;
Končano je! — sveta sladkosti
Ne bodo te že več motile.
De ti zastalo je sercé — to vé; —
Al de si mertev — misliti ne smem!

Pokópan je! — mar žalovanje
Zamore sklicati ga z' gróba? —
Zastonj, zastonj je zdihovanje.
Ga oživet', ki je trohno! —
Al kdo mi vroče branil bo solzé,
Ki, kar mi bil je ljubi ranjki, vé?

O prid' nazaj! — glej, ljuba mati
Naproti ti rokó steguje;
Ne slišiš li hudó žal'vati?
Brat, sestra britko te objokuje!
Saj vender kdej na dom si k nam prišel;
Zdaj ni, zdaj ni nikolj te več domu!

Opravljaj dar si svete mase
V prid živim ino dušam v vicah,
Si željni ljud duhovne paše
Podučeval zvestó v resnicah;
Si bil otrokam skerbén učeník,
S solzam' te pomni marsikak bolnik.

Le zdrami se! — čuj, kak donijo
Pobožnih pesem melodije,
Le čuj prečudno harmonijo,
Ki petja glas iz nje se lije.
Saj si za petje scer bil ves unet —
Ne maraš več za orgle še prijet'?

„Le pusti me! — Boga uživat'
„Želi samó zdaj duša moja,
„Le pusti v miru me počivat',
„Sim truden in želeó pokoja;
„Bla pot je ternjeva, tud težik križ:
„Terpeti mora se za paradiž“!

O bratec! — Bog ti ga dodeli,
Nebeška luó ti večno sveti,
In naj bi kdaj tud mi veseli
Se tamkej mógli skup zadeti!
De bi v veselj' neskončniga nebá
Váivali večno večniga Boga. Amen!
J. P.

Nektere smešane prasanja na koncu leta.

1. Ali sim na koncu leta kaj bližej nebés, kakor sim bil v začetku leta? Morebiti celo bližej pekla?
2. Sim li preživel to leto v stanu gnade Božje?
3. Kolikokrat sim bil pretečeno leto pri sv. Obhajilu? Ali se morem zanašati de nisim Božjih ropov delal?
4. Ali sim bil vsako nedeljo pri celi službi Božji, pri sv. maši, pri pridigi? tudi pri keršanskim nauku?

5. Ali sim bolj ljubil Boga, ali svet? Nisim li morebiti celo greha nad Boga ljubil?

6. Ako bi se mogel pred kakim posvetnim sodnikom za svoje djanje in nehanje pretečeniga leta odgovarjati, ali bi si upal dostati? Kaj pa pred sodnikom Božjim, ki tudi v serce vidi?

7. Ali sim bil do bližnjiga usmiljen, ali neusmiljen?

8. Ali sim komu k pokori pomagal? Morebiti še koga od pokore odvernil?

9. Morebiti kaka pohujšana nedolžnost za moje maševanje v nebésa kliče?

10. Koga ima v mojih očéh višji cenó: bližnjiga duša, ali telo?

11. Sim ne mara velikrat čez bližnjiga govoril, kar bi ne bil, ako bi bil on pričujoč?

12. Sim katerimu tih, ki so to leto umerli, v vice ali celo v pekel pomagal?

13. Ali imam lepo navado, za duše v vicah moliti?

14. Ali se odkrijem in molim, kadar zvoní „angelovo čéšenje“?

15. Pred sv. Rešnjim telesam saj vselej poklekem, ko se gre obhajati, ali v cerkvi?

16. Tiši morebiti kaka krivica moja dušo?

17. Imam kaj-li lepo navado, moliti za spreobrnjenje grešnikov, krivovercov in nejevernikov?

18. Ali darujem vse, kar sim in imam, v Božjo čast? Morebiti bi pa rad nekaj za svojo lastno čast prihranil?

19. Kako je bilo kaj z lišpam? Koga sim bolj lepšal(-a), dušo ali telo?

20. Ali nimam zraven Gospoda, svojiga Boga, še kakiga malika? Kaj ko bi bil(-a) kje malika molil(-a), Boga pa zapustil(-a)?

21. Ali sim v svojih odrašenih letih že dopernesel kako leto čisto brez kletvinje?

22. Ali nisim za vsako reč jezen? Se tudi čez „Danico“ jezim, de me take reči vpraša?

23. Ali kaj razumem, kaj se pravi samiga sebe v strahu imeti? — Kdo je močnejši, moja duša ali telo? — Me morebiti naj zaničljivši nagnjenje v sužnosti ima? Sim tedaj sužinj? Kdo je moj trinog: Jeza? nečistost? lakomnost? napuh? lenoba? duh obrekovanja? denar? sestri svojglavnost in terma? Ali bom prihodnje leto še v ti sužnosti ostal?

24. Sim jest — otrok — morebiti svoje ljube starše grenko žalil? Ali si nisim k sercu vzel, de po Božjim žuganji ne bom imel pokoja na zemlji, ako staršev ne spoštujem?

25. Ali sim povernil kaj krivic, ki sim jih svoje dni storil? Sim kaj pohujšanja popravil?

26. Sim storil za kak misijon kaj dobrega?

27. Koliko mojih lét je v bukvah sodbe dobro znamenjanj?

28. Me veseli morebiti čez duhovne, čez gosposko modernjati?

29. Kakošno je moje obnašanje do bolnikov in do starih ljudi?

30. Kaj pa v nebo vpijoči grehi?

31. Ali se bom poboljšal precej, v čimur sim prizadet?

Resna beseda zastran hudovoljniga poškodovanja mladih drevesc.

Znana je po nekterih krajih sem ter tje preostudna pregreha, ki je jako škodljiva kristjanam, ktere se sleherni rodoljub sramuje, kadar sliši od nje pripovedovati, ter si misli, de bi nas drugi sosedje okrog ravno zato utegnili neomikanim ljudjem in celo divjakam prištevati.

Ze se je zastran te toliko škodljive pregrehe mnogo pisarilo in tudi visoka vlada prosila, naj bi ona posebno kaznen za take brezvestne hudodelnike odločila; tode visoka vlada, ako cerkev s posebnim načinom v pomoč ne pristopi, bo le omamila hudodelstvo, pa nikakor ne korenito zaterla, kajti satan ne pusti rad svojih služabnikov, ki mu marljivo obilno sadú donasajo, dokler, kakor piše sv. evangelist Lukež 11. 12., močnejši nadnj ne pride in ga ne premaga. Satanovi služabniki pa so v tem oziru tisti, ki svojimu bližnjimu zasajeno mlado drevje in požlahtnjene pelcarje hudovoljno vgonobljujejo ter se potem satansko radujejo storjene škode. Ob šolskim posvetvanju je bilo letas vprašanje, kako bi se sadjoreja po učilnicah na deželi zamogla pospesiti. Na to vprašanje jez iz skušnje odgovorim, de v tistih krajih, kjer učilnica svoj vert za sadjorejo ima in je učitelj ves zanjo vnet, če pa skrivej kak hudobnež večkrat med letam posajene in požlahtnjene drevesca polomi in iz tal populi, se bo še dokajkrat treba posvetvati, in vender ne bo treba sadja jesti. Ravno ti brezvestni škodljivi so krivi, de v nekkih krajih nekteri kmetje nimajo skorej le eniga zlahtniga drevesa v svojim vertu. Ljudje so pa, kakor skušnja spričuje, v takih okoliceh pravi volkovi na sadje in je zares srečen vlastnik, ki kako sadno drevo ima, če on za svoj trud najde še kakšen dozorjen pecelj na drevesu. Kaj rado se pripeti, de se satan razveseljuje poškodovaveca in poškodovanca, kadar namreč vlastnik ugleda prazno drevo z nemilo polomljenimi vejami, jame on ves togoten sadniga tatú preklinjati, de je groza!

Glej, ti brezvestni človek, kdorkoli in kjerkoli si, mislim, de se še spomniš, desiravno je že nekaj let preteklo, ko si šest tepkovih drevč ki so kaj lepo odganjale, poleg sosedoviga hleva v temni noči neusmiljeno pokončal. Morebiti si celo tako terdovratin, de si jo, to storivši, hipama krohota je preč potegnil in si se, ko je sosed ves žalosten pregledoval ugonobljene drevesca, skrivej satansko posmehoval, češ: „te mika tičko zvediti?“

Glej, ti hudodelni človek, kolikokrat mora sosed streho kerpati, ki bi mu je bile zdaj varovale tepke silniga viharja; tudi je nekaj stopinj, kar dobro veš, tje do hleva družiga sosedu; naj se ga po nesreči oginj prime, kaj hitro bo tudi verh tega plamen švigal, ki bi ga bile vmes rasteče tepke odganjale.

Ozri se saj nekoliko na njegove otroke, kaj jim ne bereš lahko lakote na bledih obrazih? ki tudi zato včasi na polje vhajajo, tam turšice in krompirja pograbit in se že v nežni mladosti privajajo tatvine, ki bi si bili kaj lahko doma nahranovali truplo s suhinimi tepkami in serce nedolžno ohranili, ako bi jim ti, ostudni brezvestnež, ne bil marljivo vsajeniga drevja ugonobil!

Tega sosedu je pa tudi sadjoreja močno veselila, torej bi bil on gotovo tudi sadje lepo varoval in zredil in lahko bi se bito pri poznih vnukih zgodilo, de bi se bila z marsikterim teh débel mnogokrat peč ogrela, in otroci bi ne bili zavolj mraza primorani, se okrog ptujih peči plaziti,

kjer se le prevečkrat kaj progresniga naučijo, kar jim greni njih življenje in smert.

Premisli dalje, brezvestnež, de nisi le sosedu, njegovim otrokam in vnukam škodoval, temveč celi vasi, ki bi bila lahko v tej dobi po rajsko z naj koristnišim drevjem olepšana, ako bi ti s svojim nečloveškim djanjem prebivavcam veselja do sadjoreje do čistiga zateril ne bil. Le v željah utegne hudi duh memo tebe hudobniši biti, v djanju si ga pa v tej reči prekosil.

Morde kadar take viteške dela doprinašaš, se še večkrat tihama posmehuješ; morde tudi prejemlješ svete zakramente, in ti kar na misel ne pride, de si tolikih hudobij kriv? Pač zares si milovanja vreden in ti odkritoserčno povem, de se je kar močno bati, de ti bo tvoje peklenško posmehovanje v tej reči hudo hudo presedalo.

Kristjanski nauk je gotovo zoper sleherni in tudi zoper to hudobijo kaj pripraven pripomoček in tudi mislim, de ni duhovniga pastirja, ki bi večkrat ne opominjal, de je zoper ljubezen do Boga in do bližnjiga, torej močno progresno, komu nalaš škodo delati, in tudi mislim, de v tistih krajih, kjerkoli je znano, de se nalaš pelcarji ugonobljujejo, duhovni učenci pri priložnostih to hudobijo z imenam napadajo. Naj kdo kmete popraša, zakaj oni okrog svojih poslopj in po vertih nič sadniga drevja ne zasadijo, bodo kar urno odgovorili, de bi kaj radi drevje imeli in pa tudi požlahtnujejo, pa ga jim brezvestni ljudje proti pokončajo. — Naj tukaj jez tudi povem, de sim v god nebovzetja Marije Device nauk razkladal od sedme Božje zapovedi in med drugim tudi boljše obširno omenil, de se zoper to zapoved tudi tisti pregrešijo, ki bližnjimu ali soseski sadno drevje ali druge ob potih posajene drevesa, ki se zavolj sence ali lesu odgojujejo, nalaš kvarijo in uničujejo. Ta nauk pa ni bil brez sadú, tode sad, kolikor se je z očmi vidilo, je bil prav jako napčen, zakaj še tisti dan je neki brezvestnež nalaš polomil mlad mecesen, ki je več ur deleč prinesen ter na cerkveno zemljiše vsajen bil.

Te hudobije pa zastran osvete (maševanja) mende ni nihče doprinesel, ker ne vem, de bi bil koga razžalil in je tudi lahko vedil, de na cerkvenim zemljišu vsajen mecesen je lastnina cerkve, ki bi ji še le čez 30 let s terdnim lesom kaj koristil.

Nagib takiga nezmerno nepošteniga poškodovanja je sicer mnogokrat nekristjanska osveta (maševanje ali strešenje jeze) zavolj kakšniga razžaljenja, še večkrat pa je ostudno spačeno serce, ki se razveseljuje, kadar se drevje, ki ga kdo posadi ali odrediti hoče, neusmiljeno pokonča.

Gojzdi se od leta do leta zmiraj boljše iztrebljujejo ter se dela gladka pot nekrotljivim viharjem, torej bi bila zares dobrota, de bi vsak posestnik v plotih in okrog svojih poslopj kaj dreves imel, ki bi še veliko vredne bile samo zastran derv, ako se pa od njih še sadje dobiva, po katerim se tolikanj hrepeni, je pa drevesna cena še veliko večji. Sedajnimu in prihodnjimu rodu se pa po nekterih krajih le resnično pomaga v tej reči, če se divjaška hudobija, ki ugonobljuje drevje, ki se zavolj sadja ali zavolj družih namentov posaja, kar urno zatere.

Ako bi soseske za škodo, dokler se ne ovadi hudobni poškodovavec, odgovorne bile, in bi mogle škodo plačevati, bi se zoper to mnogo pomagalo, desiravno bi mogli nekteri nedolžno terpeti, bi se zunanja hudobija beržčala, ko bi tudi znotranjiga poboljšanja ne bilo. — Po moji misli bi utegnili zoper to hudobijo dober lek biti, ako bi se duhovni v tistih okoliceh, kjer ta hudobija razsaja, med seboj porazumili in posvetovali, kako bi se dala zatreti toliko za dušo kolikor za telo sedanjimu in prihodnjimu rodu škodljiva hudobija, de bi se potemu z Božjo pomočjo in večkratnim podukam ta pregreha zmiram bolj zaterla. Kdor le enimu človeku, ki v resnici pomoči potrebuje, pomagati noče, kadar bi mu lahko pomagal, naj se nikar z ljubeznijo ne ponaša, 1. Jan. 3. 18. „Ne ljubite z besedo in jezikom, temuč v djanji in

resnici"; koliko večji dolžnost je tukaj pomagati, kjer se ob enim za dolgo dolgo in mnogim pomoč skaže. (*Consilium singulare resp. casuum proponere dissuasum est.* Vr.) Neki duhoven.

Pogled nazaj na Laško

in popotvanje v sveti Rim.

(Dalje.)

Ker je bilo moglo to popisovanje zavolj družih tvarin precej dolgo postati, torej ne more biti s koncem leta sklenjeno, desiravno le bolj po verhu nekatere reči povzamemo.

Posebno mikavni so se mi zdeli studenci, imenovani „Fontna di Trevi“, kjer iz umetno neredno zloženih pečin mnogi viri, večji in manjši, prav prijetno vervrajo. Zares je velika umetnost, ki zna naravo posnemati; ko bi človek same te studence in skalovje vidil, brez častitih poslopij in spominkov na okrog, bi mislil, da se kje v Bohinu znajde, in ne v slavnim Rimu. — V cerkvi „*Andrea della Fratte*“ sim vidil altar Marije Device, kjer se je bil Ratisbon na prečudno prikazni nebeške Kraljice iz judovstva k katoliški veri spreobrnil. V stranski kapelici je namreč lepa podoba Marije, brez madeža spočete, pred katero je Ratisbon molil, ob strani pa je zdaj zgodba tega spreobrnjenja v lepim malu pred oči postavljena. — Na tergu „*di Spagna*“ je bil že oder in mnoga priprava za častitljivo podobo v spomin razglašanja verske resnici od neomadežaniga spočetja presv. Matere Božje. — Bili smo na hribu „*Pincio*“, ki je navadno rimljansko sprehajališe, in od kodar se nad vse mesto vidi. Obširna plan na njem je ozaljšana z mnogoterimi plemenitimi drevesi, sadeži in evetlicami; v resnici prav prijetin je ta kraj. — Naj večji imenitnost za katoličana in za sleherniga, kdor resnice iše, pa ima lateranski muzeum ali hram za keršanske starine. Ni skorej moč, da bi resniceljubi človek neverin od ondot šel, ako te reči prav preudari. Zakaj vsi nauki, kakor jih še vselej katoliška cerkev, in le katoliška cerkev sama uči, se znajdejo v izsekanih podobah na kamnih in sarkofagih, ki jih iz katakomb izkopujejo in v tem hramu spravljajo. Tukaj najdeš na kamnih iz II. in III. stoletja nauk od sv. Resnjiga telesa, sv. maše, prošnje za mertve, mnogoterih cerkvenih šeg ali svetih opravil itd. Tukaj kamni govore protestantom in drugim krivovercem, kateri resnico tajé. Naj prvi sarkofag, ki smo ga vidili, obseže v podobah ali simbolih ves keršanski nauk ob kratkim, začeni od stvarjenja Eve iz Adama, kar pomeni začetik svete cerkve, itd. Spominek ta je neki iz časa cesarja Teodozija. Po enacih spominkih so si vstric postavljene dogodbe alipredpode in njih pomeni, z neko bistroumnostjo, ktera velikar v ogledovavcu silno čudenje, celo stermerje obuduje, in kaže, kako globoko de so prvi kristjani sveto vero zapopadli. Tako so si p. vstric, kakor zgorej stvarjenje Eve z začetkam sv. cerkve, tako na drugih kamnih Jona z vstajenjem od mertvih; ribji lov iz evangelija s sv. kerstam (torej so ribe prav pogosto na kamnih, in riba pomeni večkrat tudi Kristus samiga); trije mladenči v ognjeni peči z odrešenjem; jagnjeta s kronami v ustih s sv. mučenci. Postavljeno je pred oči tako, da je predpodeba cela, od skrivnosti, ki jo pomeni, pa sem ter tje kako znanje, včas pa znanje, ki se ozira na kako poprejšnjo dogodbo stare zaveze, pa tudi tudašnji pomen ima. Tako je p. na kamnu iz II. stoletja „jaguje med volkovama“, kar spominja na dogodbo čiste Suzane, pa tudi v času marternikov svoj pomen najde. Osebe, kakor p. Kristus, sv. Peter itd. so si na vsih kamnih tako enake, da jih je čisto lahko razločiti, torej je tudi razlaganje podob močno zljajšano, in se zmiram bolj zjasnuje s primerami ene z drugo. Veliko je že čisto do jasniga dognano, marsikaj je še temno, marsikaj dvomljivo. Vidili smo v nekim kraju podobo, ko hoče Abraham Izaka zaklati, zraven pa je sv. Peter, ki ga za roko derži in mu brani. To neki pomeni sv. mašo, ko jo visoki

mašnik vidno opravlja in se Jezus daruje, vender več ne umerje; znano je, da Izak je bil podoba Jezusova. Nar bolj smo se zavzeli čudni podobi na nekim kamnu iz II. stoletja, na katerim je pred oči postavljen Elija v nebo gre-doč, ko svoj plajš zročuje sv. Petru. To je zares čudna reč: Elija sv. Petru! Elija je očitna podoba Jezusova. Plajš podoba oblasti pri starih narodih sploh, kakor tudi pri Eliju posebej, ki je svojo čudežno moč Elizeju zapustil. Vprašati smemo protestante: Ali se more še lepši in bolj očitno na znanje dati resnica katoliške vere, da je Jezus sv. Petru svojo oblast, svoje namestništvo zročil? Tako so verovali prvi kristjani, kdo ima potlej pravico, sveto vero prevračevati, in tajiti naj vikši oblast rimskega papeža! Ravno iz tega se pa tudi prav lepo razlaga začetek in pomen „*pallium-a*“, ki ga sveti Oče delé vikšim škofam. — V razum teh prečudnih reči pa, ktere so sicer neoverzljive, se mora vender ključ imeti, ker vse je v podobah, pa v takih podobah, ki se iz nekdanjih časov in šeg zanesljivo in nedvomljivo razlagati dajo. Tako p. golob pomeni dušo, v zvezi s sv. Duham, po katerim duša svoje življenje ima; pav je znanje neumerjocnosti. Na nekim kamnu je riba s košarico kruha na herbtu. Kako je to? Riba pomeni Kristusa, kruh pa sv. Resnje telo. Ta podoba je tudi iz II. stoletja. Ako take reči prevdarimo, se nam ne bo čudno zdelo, da učeni krivoverski možje, ki sicer ne pridejo iz praviga konca v Rim, pa vender vero najdejo, ko take čuda prvih keršanskih časov z mirnim očesam pregledujejo in z ravnim srcem sprejmejo. Tako se je dogodilo lansko leto anglikanskemu duhovniku, ki je bil poslan v Rim, da bi bil ondodnim anglikancem ali angleškim luteranam postne pridige opravljal. Ko se je bil pa poprej nekoliko po Rimu ogledal, je svojim poslušavcem razodel, da jim ne more drugači pridigati, kakor po katoliško, ako jim je ljubo, ker njemu so se bile v tem kratkim času prečudno oči odperle. Njegovi poslušavci so mu bili tudi dovolili, da naj po svojim prepričanji govori in uči, kakor je znano. Kakošni sad pa de je pri poslušavcih bil iz tega, nisim posebej slišal. — Oponiti je še, da vse katakombe, iz kterih se take dragotine prvih časov izkopujejo, so zunaj mesta v veliki daljavi na okrog. Zmed vsih svetih mučencov ali marternikov sta le samo 2 v mestu pokopana. Imenitno je tudi, da stari popisi, od katakomb in družih rimskih imenitnost se zlasti pri Nemcih znajdejo, kateri so nekdanj v Rim popotvali in te svete kraje popisovali. Dva rokopisa sta v Solnogradu, eden v Klosterneuburgu. Vsi se med seboj zlagajo, in po njih marsikaj išejo in res najdejo. Po njih so zraven družiga tudi 2 cerkvi zopet našli in na dan spravili. Vse te reči so nam skazovali in razlagali visokoučeni kardinal Reischach, čigar priljudnosti in spretnosti v tih rečeh smo se močno čudili. — Serčno ginjeni smo bili tudi ko smo prišli k svetimu hramu, v kterim so stopnice ali stenge ohranjene, po kterih je bil Jezus peljan k Poncu Pilatu, deželskemu oblastniku v Judeji. 28 jih je in so z drugim lesam obložene, da se bolje ohranijo; le sem ter tje so prešipline, da se zamorejo štaple nekoliko viditi, z mnogimi svetinjami vred. S skesanim srcem smo po kolenih po njih gori šli, molili in jih kuševali v zadobljenje odpuštkov z njimi sklenjenih. Na dnu tih stopnic je silno umetna in imenitna podoba Juda Iskarjota; vsa njegova zvijača in hinavšina se mu na obrazu bere. To svetišče imajo pasijonisti ali red Jezusoviga terpljenja v svoji oblasti. — V cerkvi sv. Klemenca ste trupli sv. Cirila in Metoda, slovenskih aposteljnov, pa ne vedo dobro mesta, kje ravno de ste shranjeni. Ni dvomiti, da se bo to bolj razjasnilo, ker je Slovenam toliko imenitno. — V okrogli cerkvi, ki je bila nekdanj amphitheater (zverinjasko gledišče) so zlasti imenitne okrog in okrog silo živo predočitene podobe vsakterih naj strašnejših mučenj ali marter svetnikov. Tukaj bi bilo treba več dni, da bi človek malo ogledal. Pa tudi močno v serce režejo te podobe, ker viditi je, ku-

kor de bi bili živi svetniki, živi rabeljni, žive zveri, ktere jih tergajo, živ ogenj, s kterim jih pekó itd. In ker so se te in take reči ravno na mestu godile, kako močno to človeka v veri poterdi! — Cerkev sv. Janeza in Pavla je bila z venci in mnogoterimi lepotijami po tleh in povsod čez mero ozaljšana, kakor nisim se nikoli nikjer vidil, in ljudje so se k litanijam zbirali, ker naslednji dan (26. rožn.) je bil njan god. Vse mesto je tako rekoč tiste dni tje sulo; vidilo se je, de Rimljani ta svetnika posebno časté. — Bili smo po tem še v Koloseju, kar sim poslednjikrat omenil. (D. sl.)

D o p i s.

1z Rima, 3. grud. J. Z. Ko so bili pred kakimi 2 leti kardinal Švarzenberg poslednjikrat v Rimu, so lep znesek dovolili, de bi se za nemške in avstrijske škofe, ki v Rim prihajajo, primerno stanovanje pripravilo. K temu se v resnici ni moglo pripraviti stanovanje izvoliti, kakor je uno zraven cerkve za nemški narod „all' Anima“, ki se romarske hiše derži in ima vhod z ulice „della Pace“. To bo priromavšim škofam prav priložno in prijetno, ker bodo prišli v domačo hišo, pa tudi marsikterim drugim neprilikam se ogniti, v ktere so sicer zadevali. Hiša ima dvoje lepo nadstropje in je tako napravljena, de je čisto pristojna za škofje stanovanje. Za to napravo so blagi knez blagovolili darovati ne manj kot 10 tavitent tolarjev (scudi). Tudi za primerno število spremljajočih duhovnov je poskerbljeno. Prečastitljivi speierski škof, spremljani s 6 korarji in profesorji, so prvi skoz 4 tedne v tem poslopji prebivali. V kratkim bodo neki novi briksenski škof tukaj v cerkvi „st. Maria dell' Anima“ posvečeni, ker so namenili pred svojim apostolskim poslanjem apostolski sedež obiskati. Sveti Oče so že večkrat svoje veselje nad tem razodevali, de se zlasti poslednje leta bolj pogosto katoličani sploh, pa tudi vikšji pastirji sami s sinovsko podložnostjo svetimu rimskemu sedežu približujejo. Tudi je poslednje dve leti pri rimskim ljudstvu močno zgnil tisti sum, kakor de bi le krivoverci in razkolniki sem hodili. — V nekterih dneh bodo neki postavili veličanski steber v čast neomadežaniga spočetja Marije Device na tergu „di Spagna“, poslopju rimske propagande nasproti. — Do prihodnje velike noči pričakujejo tukaj več visokih ptujcov, zmed kterih se mnogo misli na rusovsko cesarico. — Od srede poprejšnjiga mesca Njih svetost zopet v Vatikanu (zraven cerkve sv. Petra) stanujejo, kteri je bil poleti v razdelku papeževih stanovanj mnogo popravljan. — Zdaj v začetku grudna Rimljani mnogo tožijo zavolj mruza, in pa po pravici, ker desiravno ni snega v Rimu samim, se pa vidi na prav bližnjim „Monte cavo“ pri Albani. Imeli smo te dni več viharjev in celo obilno točo.

Afrikansko.

Od popotvanja g. misijonarja Gostner-ja na Višnjevo reko, ki je bilo pred nekaj časam popisovano, še malo za sklep dostavimo. Govorjenje je bilo poslednjič od nestanovitnih ali pastirskih zamurskih ljudstev, od kterih g. misijonar dalje pravi: Ko deževni čas mine, trava zarujavi, se luže posuše, ti ljudje živino skupaj spravijo, poderejo svoje šotoreje, vse na kamele nalože in se proti Nilu odpravljajo in se kake dni deleč od reke mudijo de spet začne deževati. Od ondot na 2 ali 3 dni svojo živino k Nilu gonijo napajat in si ob enim vode v mehovih seboj vzamejo na kamelih ali oslih za ravno toliko dni. Od 9. listop. dalje so hodiliskoz silno dolgo in dolgočasno pušavo; vidili so trumo 50 do 100 štorkežev ali strucev, ki so mislili od deleč, de so drevesa. Vročina je presegala 60. stop. R. Domačini ondotni štrucu, ko je blizo kuglo na vervi okrog nog zaženo, se s konjem nanj zaženo in ga poderejo. Vidili so večkrat velike pla-

njave goreti. To je silno nagla in nevarna reč; nobena kamela ne more utéci, ako je veter hud. 10. v Reri, kjer so zopet neki hribei. Tukaj spet voda in živež. Do 13. zopet vse posušeno in pusto. Opoldne pri hribu Mendera. Zelenje, polno tičev, nekaj luž. Popotniki in velblodi spazijo levove sledi, torej so velblodi boječi in plašni, in ako ga res vidijo, dirjajo, de jih živa moč ne ustavi; pa takrat vender ni bilo leva blizo. 15. zopet polja z duro, do 15 čevljev visoko. Tukaj kraj s prebivavel. Gredó dalje po zemlji, ki je rudeča kakor kri. Mesto Abuhares ob Višnjevi reki. Ob vodi gori dalje gredó. Tukaj je veliko levov. Eden zmed njih je bil pred malo časam več kamel in goved pokoncal. Čez pol dne v Uad-Meddene. Od tod so se popotniki čez kake 4 tedne po odhodu zdravi in uterjeni v Hartum vernili.

Ogled po Slovenskim.

1z Ljublane. Praznik sv. Franciška, indijanskiga aposteljna, se že sploh vsako leto pri sv. Jakopu v Ljubljani v kapeli tega svetnika slovesno obhaja. Letašnje leto pa je bila ta slovesnost s prijetnim, temu prazniku prav primernim dogodkam še povzdignjena. Ta dan je bil namreč očitno v katoliški cerkev sprejet v imenovani kapeli gospod Ludvik Janez Kristjan Frank, čerkostavec, iz Avgsburga na Parskim. Frank ima kakih 32 let, je bil popred avgsburško-luteranske vere in je prestopil, potem ko se je z branjem Moore-ta, Hille-ta in Hasert-a popolnoma prepričal, de se v zmoti znajde. To spodbudno opravilo je bilo tisti dan zjutraj o pol osmih. Sprejeli so ga v sveto cerkev prečast. šent-Jakopski gosp. fajmošter, Franc Hrovai, gospoda kaplana, J. Toman in J. Stritar sta bila pa pričé. Po izpovedanji vere se je precej spovedal in potem je sv. Rešnje telo prejel. — Poslednjo nedeljo po Binkoštih pa je bil v šen-Klavški stolni cerkvi ravno tako iz protestanstva v sveto rimsko katoliško cerkev sprejet gospod Karl Henke, hišnik in rokodelec v Ljubljani. Prečastitljivi gosp. korar in dekan, Jožef Zupan so to veselo slovesnost opravljali. Častitljivi starček, ki ima neprecenljivo gnado, de je proti koncu življenja svojo pravo mater najdel, ki so jo bili njegovi očetje zapustili, je bil nadalje 4. listopada spovedan, obhajan in birman. Birmanski boter so mu bili čast. gosp. G. Köstl, stolni kaplan. Bog daj 75. letnimu sivčiku še kaj veselih dni doživeti, ter skušati, kako prijetno de je biti tistimu v katoliški cerkvi, kteri po nji živi. To srečo skuša častitljivi starček g. Šule, ki je bil že poprej prestopil; koga je g. Henke za svet vprašal, prejden je sklenil prestopiti, mu je, kakor smo slišali, odgovoril, de odkar je katoličan, ni imel še nobene žalostne ure.


Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

Iz Košane po J. M. 4 gold. — Iz Sostriga 2 gold. 16 kr. — G. G. 40 kr. —

Duhovske zadeve.

V ljubljanski škofii. Dekanijska Leskovska fara je šent-Marješkemu fajmoštru gosp. Ed. Polaku podeljena, Smarješka fara je tedaj razpisana in prošnje za njo do c. k. vladije se od 20. t. m. po navadi oddajajo. — G. Ant. Krašovicu je dana fara nemškiga reda, Podzemelj, in za izpraznjeno Golo se prošnje do c. k. vladije od 19. t. m. po navadnim redu v škofijski pisarnici izročujejo. — G. G. Partel, začasni beneficiat v Tomišelnu, pride za duhovniga pomočnika v Slavino.

 Zavoljo praznika v četertik pride prihodnji list že v sredo na svitlo.

